Osoba ohrožená domácím násilím

Obsah přednášky

- Stockholmský syndrom
- Syndrom týrané ženy
- Syndrom týraného partnera
- Posttraumatická stresová porucha
- Naučená bezmocnost
- Sebezničující reakce
- Proč oběť neodejde

Oběť domácího násilí

Jeden den oběti DN

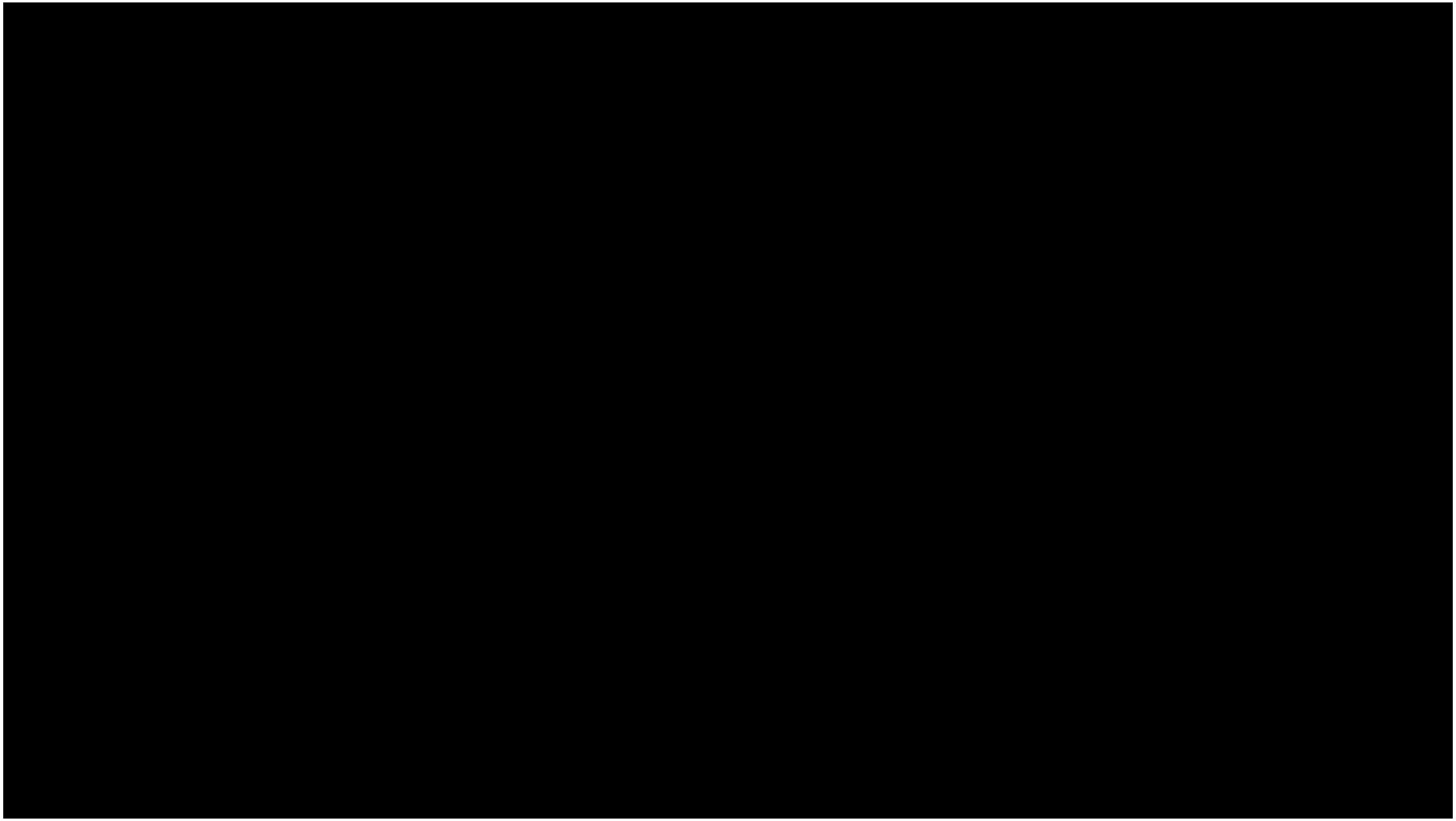

Oběti domácího násilí

- Stockholmský syndrom

- Syndrom týrané ženy / partnera
  - Posttraumatická stresová porucha
  - Naučená bezmocnost
  - Sebezničující reakce

Stockholmský syndrom (cvičení)

23. srpna 1973…
Po 3 hodinách…
Po 12 hodinách…
Po 2 dnech…

Stockholmský syndrom

Specifická náklonnost oběti vůči trýzniteli.

- **ohrožen život oběti,**
- **oběť nemůže utéct (myslí si, že nemůže utéct)**
- **oběť je izolována od ostatních lidí,**
- **pachatel se chová vůči oběti čas od času vstřícně**

Vzniká vztah, kde se oběť identifikuje s jednáním násilníka.

Trauma

Působením vnějšího činitele jsou vyřazeny biologické a psychické adaptační mechanismy člověka.

- Následky
- Reakce
- Síla traumatu
- Poškození kvality vzpomínky
- Důvěra
- Poruchy fyziologických a kognitivních funkcí

Posttraumatická stresová porucha

Reakce na těžký stres a poruchy přizpůsobení

Normální reakce duševně **zdravého** člověka na život **ohrožující a mimořádné situace,** ve kterých je konfrontován s fakty vyvolávajícími silné emoce.

…duševní porucha, která vzniká po náhlých, život či osobní integritu ohrožujících událostech.

Naučená bezmocnost

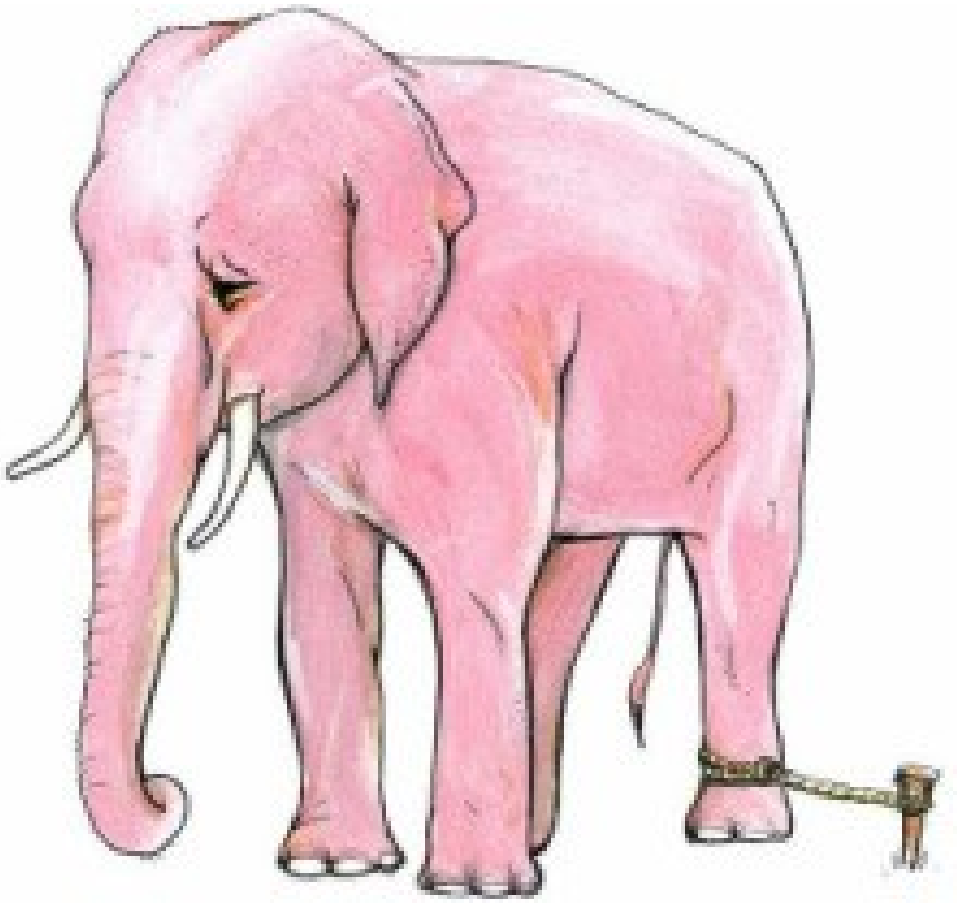

Sebezničující reakce

= přirozená strategie vyrovnání se s násilím

Rozhodující je nevypočitatelné střídání dvou modalit chování pachatele – slušné a špatné zacházení.

- Popírání viny útočníka
- Minimalizace následků týrání
- Popírání viktimizace (disociace, amnézie)
- Odmítání možnosti záchrany

Psychické příznaky oběti

1. Zvýšená psychická zranitelnost
2. Ztráta sebevědomí
3. Ztráta psychické stability
4. Pocit bezmoci
5. Intenzivní pocit viny
6. Sebeobviňování
7. Emocionální labilita
8. Sebedestruktivní ladění
9. Nedůvěra ve vlastní síly
10. Ztráta osobních perspektiv
11. Vymizení radosti ze života
12. Depresivita
13. Nápadná oddanost vůči trýzniteli

Problematické chování oběti

- **Manipulace:** žena vidí realitu pokřiveným způsoben, hledá nějaké vysvětlení
- **Zablokované ventilování vzteku:** utíkají před konflikty, neumí vyjadřovat své pocity
- **Disociace:** otupění prožívání emocí, chrání ji před plným prožíváním bolesti

  různé podoby – vymazání pocitů, amnézie, mnohočetná osobnost
- **Minimalizace násilí:** pro oběti domácího násilí je typická bagatelizace a racionalizace násilí, sebeobviňování a pochyby o sobě samé, strach, stres, nejistota, ztráta sebevědomí, pocity bezmocnosti a studu, sebedestrukce atd.
- **Přílišná ochota vyhovět:** naučený postup, uplatňuje i vůči jiným autoritám

Psychologický profil oběti (chování, myšlení a prožívání):

- Mají pocit, že si nemohou sami pomoci
- Věří v mýty o domácím násilí
- Věří v tradiční stereotypní role muže a ženy
- Upřednostňují potřeby dalších členů rodiny před svými potřebami
- Tendence chovat se závisle a vyhovět ostatním i v běžném životě
- Nápadná oddanost vůči trýzniteli
- Zažívají stresové reakce - somatizují

Psychologický profil oběti (chování, myšlení a prožívání):

- Mají nízké sebevědomí
- Zvýšená psychická zranitelnost
- Ztráta psychické stability
- Emoční labilita
- Popírají hněv zapříčiněný týráním, ale jsou schopni se hněvat kvůli maličkostem
- Sebedestruktivní ladění
- Nedůvěra ve vlastní síly
- Ztráta osobních perspektiv
- Vymizení radosti ze života

Psychologický profil oběti (chování, myšlení a prožívání):

- Mají pocit bezmoci a pocit, že nemají kontrolu nad danou situací
- Trpí pocity viny
- Stydí se přiznat, že jsou týráni nebo že zůstávají v násilném vztahu
- Obviňují se z vyprovokování násilí
- Cítí se sociálně izolovaní, opuštění, rozpolcení, zmatení
- Často jsou v depresi
- Často trpí úzkostí a strachem

Persefona

Děkuji vám za pozornost